27ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7400 — 25 ՕԳՈՍՏՈՍ 1910 — ԶՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

7 Sept. 1910 — 27me année — N. 7400

ՏԷՐ ՍԻՐ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՈՅԱՃԵԱՆ

Գրութիւնք եւ չեն տրուիր
յամանոգագրութեան պայմանները տեսնել Դրդ. էջը։

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԳԱԼԱԹԻԱ

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple Galata

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՓՕՓՈՅՆԵՐԸ

Դաշնակցութիւնը բան տարիէ ի վեր ՄԻՆԱԿԸ պայքարած է ընդդէմ համիտական բացառակի միապետութեան։

=

Ձիes է նոյն ասպարէզին վրայ կ'գործէին նաեւ ուրիշ ընկերվարական կազմակերպութիւններ թէ՛ Ռուսներու, թէ՛ Վրացի-ներու եւ թէ Թուրքերու մէջ, սակայն անոնք...

(«ԱԶԱՏԱՄԱՐՏ»)

Ապագայ պատմագրի համար շատ դժուար պիտի լինի Հայ Պատմութիւնը մի օրոյ եղբի վրայ դնելու գործը, որովհետեւ մեր վերջին տարիների պատմութիւնը բոլորովին յերեւան ու գլխիվայր է ցոյց տուած։ Զկոյ մի եղելութիւն, չկայ ամենաչնչին մի դէպք որը իր վրայ չկրէ կեղծիքի կնիքը, խեղաթիւրման դիտումնաւոր ձգտումը։

Հրապարակ է նետուում հասարակական մի օգտակար գործունէութիւն, — և ահա հերոսները ամէն կողմից ոգի ի բռին կրկէս են նետուում, այս ու այն անձին, ընդհանրութեան ցեխի հետ հուսարեցնել են աշխատում, որպէս զի օգտակար գործը իրենց գործունէութեան արդիւնք կլլեցնել ուան, թէև այդ գործի հետ ոչ մի կապ անգամ չեն ունեցած իրենց ամբողջ գործունէութեան ընթացքին մէջ։

Կատարում է մի մեծ գրական, նախանձի արժանի պատմական մի օրոյշում, — և ահա կտրիճները հրապարակի վրայ դիրքեր գրաւած՝ ճիգեր են թափում այդ նախաձեռնիքի արժանի ընթացքը ամէն գնով վերագրել ոալ այն անձնաւորութիւններին, որոնք իրենց հակառակորդ են համարում, որոնք իրենց հակառակորդ են հանդիսացել կեանքի այս կամ այն աշխարհայեացքի հանդէպ, թէև հէնց իրենց ձեռքի գործն է, իրենց բռնած ընթացքի անխուսափելի յանգան կեան է այդ տխուր իրողութիւնը։

Ցաւալի է և տխուր։

Այո՛, շատ ցաւալի է, որ մարդիկ յոռի նկատումներով պատմութիւնը կեղծում են՝ կեղծ պակներ ակնկալելու նկատումներով և գուցէ...։

Եւ մեր կեանքի, մեր իրականութեան մէջ այպէս վարւոը եղել է և է Դաշնակցութիւնը, իր իսկ ծնած օրից և գուցէ դեռ շարունակ լինել, եթէ մի հակայ ոյժ իր առջեւ չկանգնի և հզոր մասը թափ տալով ասի. Էլ բա՛ւ է. կեղծիքն անգամ իր սահման ունի։

Մեր առջեւ բիւրաւոր օրինակներ կան մեր սասծները ապացուցանող։ Մենք ուզենք անհերքելի փաստեր մտիկ անցեալից, բայց և ոչ մէկի կարիքը չենք զգում մեր սասծները ապացուցանելու համար, ոչ ապաքէն այն չոջավայրը, ուր այս գործունէութիւնները կատարում են, հէնց ինքը՝ ժողովուրդը ականատես է և ամէն ինչ լաւ դիտում է։

Վերոյիշեալ դիտողութիւններիս առիթը եղաւ այն հանդամանքը որ Ազատամարտի վերջին հատորների մէջ ամէն հոլովներով հոլովւում են թէ Կովկասի եւ թէ Տաճկաստանի յեղափոխական գործունէութիւնները և այդ հակայ գործերը վերագրւում են միայն և միայն իրենց,— Դաշնակցութեան։ Սակայն... կոյրերը միայն կարող են հաւատալ այդ փչոցներին։

Բանկ Օսման մասն որպէս «դրամ մանրոյներ» և խեղճ ու կրակ ծառայողներին ուրմբ ցոյց տալով, այն էլ վատահ որ դեսպանները պիտի իրենց հովանաւորէին և իրօք նրանց հարցին, թէ՝ մինչ է ձեր պահանջը, պատասխանեցին. «Մեզ Մ ՐՍԵԼ ՓՈՍԱԴՐԵՑԷՔ»։ և Նելիդովի պատմական «մերզալցի» խօսքը լսելուց յետոյ Մարսէլ փոխադրեցին։

Այս է Տաճկաստանի ապատագրումը։

Կովկասից Սալմասա տեղացող հեռագիրների սախման տակ, որոնք գուժում էին՝ «Շուտ Մի Բան արէ՛ք, ժողովուրդը դժգոհում է», Շարաֆ բէյի վրայ արշաւեցին և մի քիչ առ առելուց յետոյ Խոշակի մէջ Մեսրովբեան և Արաբեան առաջով յայտարարեցին ի լուր աշխարհի՝ Մազրկի ցեղի Չկնչումը, Շարաֆ բէյի մասը, նրա չքաւորների և գոյքերի գրաւումը, որոնք նրա հերմակ ձիաձեւ հետ ոչ մի կապ անգամ չեն ունեցած իրենց ամբողջ գործունէութեան ընթացքին մէջ։

Սակայն Շարաֆ բէյ դեռ ևս կենդանի է, չքաւորները նրեան քաղաքի շուկայում գտնուեցին, պատմական «մերմակ ձի» Սալմասացի Բուլաղեանների ձին է, որը ասելիս գրողը չատ է պատիւ ունեցել հեծնելու, և Մազրկի ցեղը ողջ ու առողջ ապրում է և նոյն խժդժութիւնները գործում, տրամեռեալ դեռ փէտայիները արշաւանք չգործած, յօդուածը գլուխ, Խոշակին էր ուղղուած։

Այս է Տաճկաստանի ազատագրութիւնը։

Եւ այս երկու դէպքն է նրանց գլուխգործոցը։

Մի՞թէ Երզրումի անդրանիկ ցոյցը, Բաք-Ալիի, Դէլի-Դիմիտրի ցոյցերը, Զէյթունի հոգայ պատերազմը, Մայիսեան ռէֆորմները, Վանի և Դաղաստոյ փոռաւոր դատավարութիւնները Սասունի ընդվզումը և այլն և այլն Դրանք կատարեցին։

Ի հարկէ ոչ։

Ուրեմն ինչո՞ւ կեղծել պատմութիւնը։

Կովկաս և Դաշնակցութիւնը ընկերվարական։

Սակայն թո՛ղ փաստերով ցոյց տան իրենց ընկերվարական գործերը։ Եթէ Տաճկաստանը չգիտէ, գոնէ Ռուսաստանը չատ լաւ գիտէ, թէ Դաշնակցութիւնն էր, որ Բաքուի մէջ դրամատէրերից վարձած գործադուլ ատող բանուորներին կառքերով կրում էր դէպի իր բանտերը։ Դաշնակցութիւնն էր որ օրը օրին յեղափոխութեան դէմ կռիւ մղելով, յեղափոխականներին կոտորում էր։ Մի ամսին, ո՞ր օրին Դաշնակցութիւնը կողմնակից է եղել աշխատաւոր դասակարգին։ Ինչեր են ապացուցանում Հոկտեմբերի 17ի Մանիֆեստից յետոյ Դաշնակցութեան չվիանալը Ռուսաստանի Ս. Դ. Բանւոր Կուսակցութեան, Վրաց Մենշեւիստների և Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Դաշինքին։

Եւ նա, որ նոյն իսկ կալուածների գրաւման խնդրին չխառնուեց, յայտարարում է Կովկասի յեղափոխական գործը իր ուսերի վրայ առնողը...

Զէ՛, պտրանե՛ր, մի փոքր սեղմեցէք ձեր իսկական դերին մէջ և մի կեղծէք պատմութիւնը։ Նա իր տէրը ունի։

ՓԱՐԱՄԱԶ

ԹՈՒՐՔԵՐՈՒ ԳԱՂԹԸ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱՅԷՆ

(ՄԵՐ ԱՍՍՆԵՒՈՐ ԹՂԹԱԿՑԷՆ)

Սոֆիա, 22 օգոստ. 1910

Ժամանակէ մը ի վեր Կ. Պոլսոյ Թուրք մամուլը լեցուած է զանազան անիրական և բոլորովին անհաւատալի լուրերով։ Պուլկարիոյ մէջ Թուրքերու հանդէպ հալածանք, բռնութիւն, կեղեքում գործուելուն համար, իսկամները Պուլկարիայէն կը գաղթեն եղեր։ Այս ուղղութեամբ կը գրեն բոլոր Թուրք թերթերը, առանց փաստ մը ցոյց տալու, առանց իսկապէս օրինակ մը առաջ բերելու։

Եւ ա՛յ իբր օսմանցի, նախանձախնդիր եմ մեր հայրենակիցներու և կամ մեր դրացիներու Պուլկարիոյ մէջ ունեցած կացութեան մասին։ Եւ ալ իբր օսմանցի և իբր քիչ թէ շատ Պուլկարիոյ կառավարական սիստէմին ծանօթ, հետաքրքրուած և հետաղտած եմ պուլկար թէ՛ պաշտօնական եւ թէ անպաշտօն չրջանակներում բռնած դիրքը հանդէպ Թուրք տարրին, և ա՛ռ եզրակացութեան յանգած եմ որ ոչ թէ հալածանք, ոչ թէ բռնութիւն կը [illegible] են ամենալոյն տուանձնաշնորհումներ քան թէ միւս ազգերուն։ Մակեդոնիոյ մէջ ջարդերու և հալածանքներու ժամանակ, երբ իրենց եղբայրներուն արիւնը պէտք էր վրէժի ծխէր, ասոնք ալ հոս չուզեցին նոյնը կրկնել հանդէպ Թուրքերու։ Ասիկա իրականութիւն է. անոնք կրցին դարձեալ ինքզինքին զսպել. ան ուրանալ է։ Պէտք է չիտակր խօսիլ։ Այն տանեն ի վեր Ժէօն-Թիւրքի մէջ Նոթիթի սառրագրութեամբ պարտ մը կը ճգնի փաստել թէ Պուլկարիոյ մէջ հալածանք կայ, բռնութիւն կայ եւ կեղեքում կայ հանդէպ Թուրքերուն։ Բայց չատ կը սխալի պարոնը։ Պուլկարիոյ մէջ պարզ մէկը որ վայելած է անոր ազատութիւնը եւ օրէնքին գործադրումը, կարող է ըսել թէ ո՛չ մէկ երկրի մէջ կունայ վայելել այդպիսի ազատութիւն։

Մենք գիտենք որ երկու դրացի երկիրներուն չաները կը պահանջեն իրարու հետ հաշտ ապրիլ։ Լաւ ուրեմն. ինչո՞ւ գրգռել—արդէն իսկ գրգռուած պուլկար ժողովուրդը Մակեդոնիոյ կատարուած զինաթափութեան առթիւ—նորէն այսպէս սակ սուտ ու չինեան յերիւրանքներով։

Կ'ուզենք սիրալի որ չերբանին ընեն։

Ժէօն-Թիւրք որ իրը թէ խաղաղութեան ամենաջերմ կողմնակիցն է, ինքը կ'ըլլայ առաջին անհաւատութեան սերմ ցանողը։

Մենք խորհուրդ պիտի տայինք մեր օսմանցի հայրենակիցներուն որ եթէ կը սիրեն իրենց հայրենիքը և կ'ուզեն պաշտպանել անոր չաները, միշտ Պուլկարիոյ հանդէպ խաղաղ դիրք մը բռնեն, և փոխանակ այս տեսակ չինեան քաներով զբաղելու, աչիստին օսմանեան Սահմանադրութիւնը հաստատ պահել և Մակեդոնիոյ ու Անատոլուի գաւառները բարեկարգել։

Այս առթիւ պէտք է դիտնալ որ պուլկար մամուլին ամենահաղասէր և թերթն իսկ Թրիպին Պայանիք զայրացած է Թուրք պաշտօնակիցներուն դէմ։ Անոր խմբագիրը Պ. Վլատիմիր Պոպոշիվսքի իր այսօրուան թերթին մէջ խմբագրական մը նուիրած է այս առթիւ և մենք կը կարծենք թէ աւելորդ չէ անկէ մէկ քանի քաղուածքներ ընել, գաղափար մը տալու համար թէ խաղաղասէր թերթ մը իսկ որչափ վիրաւորուած կրգայ իր ազգին ալիանաստուութիւնը։

«Մէկ քանի օրէ ի վեր Թուրք մամուլը, իր գլուխը ունենալով Թանին, Պուլկարիան խայտը հանելու կ'աշխատին այն պատճառաւ որ, Թուրք բնակչութիւնը բռնաբարուած է եղեր և անոր համար տաժանելի դարձած է Պուլկարիոյ մէջ ապրիլը։ Մարդ կարդալով ասոնք, ակամայ սա հարցին առջեւ է որ կանգ կառնէ։— Այս մարդիկը, որոնք գրիչնին կը թաթխեն տառեան կաղամարին մէջ, չեն մտածեր որ, կան մարդիկ, կան քաղաքացիներ, կան պետութիւններ, որոնք մօտէն կը հետեւին Պուլկարիոյ կեանքին, հետեւաբար կրնան ծիծաղիլ գլուխին պայթելու չափ այս «խաղաղութեան բարեկամ»ներու վրայ, որոնք ազատ ասպարէզ կուտան իրենց երեւակայութեան։ Պուլկարիոյ Թուրքերուն հանդէպ խոշտանգում կայ մինչեւ անանց երեւակայութիւն մէջ, որոնք գուցէ իսկապէս խոշտանգումները սարսափի երկրին մէջ։

«Բայց մենք ծիծաղով կանցնինք ատոր վրայէն, քանի որ Ռուսի պէս մը, հագուած Պալանի Թղթակցի տարազով, չի կրնար զբաղեցնել ո՛չ մեզ եւ ոչ ալ մեր ազգը։ Ցաղուածները հոնան իւրաքանչիւրով ապուլ Ժէօն-Թիւրքի մէջ և ուրախութիւն առթել կիսապաշտօնաթերթի չուրջ հաւաքւող «լուրջ» քաղաքագէտներուն, բայց մեր քով միմիայն ցաւ կը պատճառեն։

«Վերջերս Թուրք մամուլը ջղագրգռութիւն ցոյց տուաւ, այսպարարելով թէ Թուրքերը Պուլկարիայէն կը գաղթեն և թէ օրոշած են մինչեւ ամենավերջինը երթալ օսմանեան կայսրութեան մէջ, իրենց համար օրոշուած Սիւրաավէնթիկեարի մէջ։ Դիտենք որ Պուլկարիոյ մէջ կը չրջին փոփոխանաթաներ՝ Թուրք ժողովուրդը գաղթեցնել տալու. գիտենք որ կը խոսուան ոսկի անտառներ Վոսփորի ափունքները, գիտենք նաեւ որ 15 ընտանիքներ Ռուսաստանէն որոշած են փնտռտել իրենց արքայութիւնը, առանց սանիմի մը գրպանին... բայց սակայն չենք կրնար կոչել ամբողջական գաղթ. սակայն ամէն լեզուով, նոյն իսկ Ժէօն-Թիւրք լեզուով կը կոչուի խաբկիով գաղթել։—ասիկա կը կոչուի դեռ դիւանագիտական վաճառականութիւն անգիտակից տարրերու ապրուստով»։

Ի վերջոյ յօդուածագիրը կոչ կ'ընէ պուլկար կառավարութեան թոյլ չտալու որ այսպիսի փրոփականտիաներ չրջին Թուրք ժողովրդեան մէջ։

Մենք ասկէ առաջ ալ, երբ նորէն այս խնդիրը ծագած էր Թուրք մամուլին մէջ և Պոլիս մթթինկներ կը գուժարարէին, Արեւելքի մէջ պէտք եղածին պէս բացատրեցինք և լուսաբանեցինք. հետեւաբար այս անգամ երկարօրէն զբաղելու հարկ չենք տեսներ։

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԴԵՐՍԻՍՈՍԵԱՆ

ՄՇՈՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐՆ ՈՒ ԳՈՐԾԵՐԸ

Աւելի լրիւ պատկեր մը առած ըլլալու համար Մշոյ ազգային գործերու և ազգ. գործիչներու վրայոյ, հոս յիշատակենք նաեւ հետեւեալները, զոր զանց ըրածէինք յիշելու անցեալ Թղթակցութեան մէջ։ Օգոստոս 1ի գաւառական Երեսփ. ժողովին մէջ ազգ. դպրոցներու տեսչի Զաւարեան իր առաջ ընդդիմախօս չգտնելով և ժողովականները համակիրներու և կուսակցականներու հոսային զանգուածէ մը կազմուած ըլլալով, կուշտ մը հայհոյելէ յետոյ, տեսուչ էի.ի ուսումնական տեղեկագիրը քննել քննիչ յանձնաժողովը պահանջեց որ ուսումը պարտադիր դարձնելու համար պէտք է ամէն ներելի և անհներելի միջոցներու դիմել, այսինքն ըսաւ տեսուչ էֆէնտիս. «ծեծել, խայտառակել, եկեղեցական բանադրանքի ենթարկել և նոյնիսկ բանտարկել»։ Այս խօսքերուն ծայնակից մեր Թուլամիտ սըրբազանը տեւեցուց. «Այո, պէտք է ուսումը պարտադիր դարձել և առաջնորդելու համար կը կարծեմ թէ եկեղեցական բանադրանքի ու նզովի պէտք է դիմել այն Հայերուն նկատմամբ, որոնք դպրոցական տուրքը չեն վճարեր»։ Այս խօսքերը արտասանուեցան Մշոյ ու Սասունի ազգ. երեսփխաններու ներկայութեանը և ընդունուեցան խորին լռութեան ու ապշութեան մէջ։ Մեր ազգ. գործիչները՝ սօցիալիստ-անիշխանական ու կղերական յեղափոխականը ձեռք ձեռքի մտնեցին, Տարօնը լուսաւորելու աստիպոյով քնկիպիկիաւով և սարօքը հանդերձ։ Սակայն այս ժողովը իրեն առաջարկուած խնդիրները վերջնականապէս լուծել չը կրնալով՝ ցրուեցաւ։

Գէնի մը ի յոյոց առաջնորդը Խաչուր ժողովի հրաւիրեց քաղաքական, կրօնական, տնտեսական և ուսումնական մարմինները և առաջարկեց վերջնական որոշումը տալու կրթական գործին մասին։ Այս ժողովը, որ անընդհատ վեց ժամ տեւեց, բազմաթիւ սկզբունքային խնդիրներ չոչափեց և վերջ ի վերջոյ մերժեց Զաւարեանի և իր կուսակիցներու կեդրոնացման ձեւը և ընդունեց ապակեդրոնացումը։ Կեդրոնացման կուսակիցները կառաջարկէին Մշոյ քաղաքի, Դաշտի, Սասնոյ և չրջակայ գաւառներու դպրոցները ենթարկել մէկ տեսչութեան, ունենալ կեդրոնական դրամարկղ (կասսա) իւրաքանչիւր գիւղէն առնուած կրթական տուրքէն աւելնալիք հարիւրին 25ը յատկացնել գրենական և այլ պիտոյքներու, և դրամը հաւաքել դաշնակցական կոչուած զինուորներու ձեռքով։ Ապակեդրոնացման կուսակիցները կ'առաջարկէին, ընդունել քաղաքի և Դաշտի համար մէկ կրթական տեսուչ, կազմել միատեսակ ծրագիր, թողնել դպրոցներու բացումը ամէն մէկ գիւղի, որոնք կընտրեն իրենց հոգաբարձուները և պատասխանատու կը ճանչցուին դպրոցներու նիւթական գոյութեանը առաջնորդարանի առջեւ։ Յանձնել կրթական տուրքերու հաւաքումը դաշնակցական կոչուած զինուորներուն, որոնք բանուորներու և չատ մը անախորժ միջոցներու պիտի դիմեն։ Այս վիճաբանութեանց միջոցին դաշնակցական 3-4 տէրտէրներ դաշնակցական տէր պապաներ...) երբ տեսան որ իրենց կեդրոնացման փաստաբանութիւնը պիտի ձախողի, ժողովէն առին քաշեցին։ Սակայն ժողովը երկարելուն պատճառաւ առաջարկուեցաւ գործնական առաջարկութիւններ ընել։ Վերջապէս ընդունուեցաւ բազմագլխութեամբ բանաձեւ մը. «բանալ դպրոցներ և դպրոցներու խնամակալութիւնը յանձնել հոգաբարձական մարմիններու, որոնք ուսուցչին հետ մուրհակով կը պայմանաւորուին և այդ մուրհակը առաջնորդարանի կնիքով կը վաւերացուի»։ Աստիկով անցաւ ապակեդրոնացման ձեւը պաշտպանողներու թէզը։ Եւ ան Զաւարեանը որ այնքան կը հակառակէր այս ուղղութեան և զայն չատագովողները կանուանէր համիտականներ, յեղափոխիներ, չերքեզներ, մեր ժողովուրդը թրքացնողներ, իր արժանապատուութիւնը կորցրած, եկաւ ընդունեց այն համիտական ու չերքեզական ծրագիրը, որու դէմ իրեն այնքան մարտնեցաւ և քիչ մնաց որ օգնական դիմէր։ Անա ասանկ համոզմունքի և գաղափարի զուրկ մարդիկ են մեր ազգային գործիչները, որոնք ամէն անբարոյական միջոցներու կը դիմեն իրենց նպատակին հասնելու, իսկ երբ կը տեսնեն իրենց նդիմադրող և իրենց յոռի ու վնասակար ծրագիրները ըմբռնող ու վերլուծող հակառակորդ ոյժերու կազմակերպման, կուգան անոնց կը համակերպին։

Զաւարեանի տեսչութեան տակ գտնուած դպրոցներու յառաջադիմութիւնը, այս տարի, առաջին անգամն ըլլալով, մրջակէն վար էր, որովհետեւ դասարաններու 2/3ը ոչ թէ Թրքերէն ուղղութեան կը պատկանէին, զոր ինքն ալ խոստովանելու քաջութիւնն ունեցաւ։ Իր երկաւ օգնական չրջուն տեսուչները օգտակար գործ մը չեն տեսեր։ բացի գիւղ գիւղ պտռելէն։ Շատ մը տեղեր դպրոցները սխտորներու և մարգարէներու մէջ գետեղուած են եղեր։ Մանկավարժական գործնական ձեռնարկ մը չէ եղեր։ Եւ վերջապէս դասատուներու մեծ մասը չատ դժգոհ էր Զաւարեանէն, իրեւ ոչ մանկավարժ և կրթական գործին քիչ հասկցող մէկը համարելով, որ իր գիւ-

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (14)

ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

(ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԲԱՐԲԵՐ)

ՀԵՂԻՆԱԿ՝

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ ԵՐՐՈՐԴ

— Իմ կողմէս գրէ՛ որ չատ կը ցաւինք, բայց չպիտի կրնանք երթալ, որովհետեւ... անհանգիստ եմ, ըսաւ Ղուկաս էֆէնտի նեղսիրտ ձեւով մը խօսքը աղջկանը ուղղելով։

Մայր ու աղջիկ՝ զարմացած՝ երեսը նայեցան չկրնալով ըմբռնել թէ ինչպէս կարելի էր մերժել այսպիսի հրաւէր մը ճիշդ գոհիը եկուելու միջոցին։

Ղուկաս էֆէնտի որ ցերեկուան խոսակցութեան դժնդակ ազդեցութեան տակ այդ հրամանը առած էր իր աղջկան, յանկարծ ինքզինքին եկաւ, մէկէն զգաց թէ ճաշող խօսք մը փաստուցած էր բերնէն և ուզեց սխալը դարմանել։

— Գլուխս կը ցաւի կոր sk՝ անոր համար չեմ գիտեր ի՛նչ պատասխանելու է...

— Ձանը, գլխու ցաւդ օրերով չտեւեր, ըսաւ տիկին Թագուհի, այս իրիկուն տեղ մը կ'ընենք կ'անցնի։

— Իրաւունք ունիս, անանկ է նէ՝ գրէ՛ որ չնորհակալութեամբ կ'ընդունինք հրաւէրը և մեծ պատիւ կը համարենք մեզի իրենց հետ ճաշելը... վերջապէս դուն գիտես ա՛, չնորհքով բան մը գրէ՛ իմ կողմէս։

Հետեւեալ իրիկուն Ղուկաս էֆէնտի ա՛լ մոռցած էր Ցակոբ աղայի խօսքերը և զուարթ տրամադրութեամբ մը գնաց Օթել Պրիսթոլ իր կնոջ և աղջիկներուն հետ։

Ճաշէն յետոյ, տիկին Անթառամ յայտնեց տիկին Թագուհիի թէ քանի մը օրէն իր աղուն հետ պիտի գար պաշտօնապէս Ռոզիկի ձեռքը խնդրելու Լեւոնին համար և թէ տղան չատ կը փափաքէր հարսնիքը չուտով կատարել ու անմիջապէս Բարիզ վերադառնալ։

— Այդ դիւրին է, ինչպէս որ ուզէք այնպէս կ'ընենք, պատասխանած էր Թագուհի։

Միայն թէ, աւելցուցած էր Անթառամ, տղան այդ պաշտօնական այցելութենէն առաջ՝ կը փափաքէր Ղուկաս էֆէնտիի հետ առանձին տեսակցութիւն մը ունենալ, կարեւոր մանրամասնութիւնները կարգադրելու համար։

Ապահովաբար խնդիրը դրամօժիտի մասին էր, Թագուհի ըսաւ թէ անմիջապէս իր երկանը պիտի հաղորդէ Լեւոն էֆէնտիի փափաքը և իրա՛ւ ալ պահ մը Ղուկաս էֆէնտիի հետ առանձնանալէ ետքը, լուր բերաւ որ երկուշաբթի առաւաւ էֆէնտին իր գրասենեակին մէջ պիտի սպասէ վենացուին։

— Իսկ՛ւ թէ քիչով գործը կարգադրէինք, կը մտածէր Ղուկաս էֆէնտի, դիտելով իր աղջիկն ու Լեւոնը որոնք թեւ թեւի, ուրախ զուարթ կ'երթեւեկէին պարտէզին մէջ, անուշադիր իրենց չուրջի իրարանցումին և միմիայն իրենք իրենց մէջ ամփոփուած։

Երկուշաբթի օր երբ էֆէնտին գրասենեակ եկաւ, եւրոպական ուրհանդակը հասած էր և նամակներու ծրարին մէջ կը գտնուէր ճիշդ այն նամակը որուն կը սպասէր, այսինքն՝ Բարիզի բարեկամին բացատրողական գիրը։

Ղուկաս էֆէնտի՝ բնականաբար՝ նախ և առաջ այդ նամակը կարդաց որ ջերմ ու խանդավառ ջատագովական մըն էր երիտասարդ ակնավաճառին համար։ Բարեկամը անվերապահօրէն խորհուրդ կուտար Ղուկաս էֆէնտիի աղջիկը տալու Լեւոն Կոկիկեանի որուն նման գործունեայ և ճարպիկ երիտասարդ երբեք չպիտի կրնար գտնել։ Դալով հարստութեան՝ գրութիւնը կը հաւաստէր թէ առ նուազն քառասուն հազար ոսկի ըլլալու էր, եթէ ոչ աւելի, բայց այդ գումարը Լեւոնի ճարտար ձեռքերուն մէջ քանի մը հարիւր հազար ոսկի գործ կը տեսնէր։

«Երկինքէն ինկած բախտ մըն է այս աղջկանդ համար, չըլլայ որ ձեռքէ փախցնես» կ'ըսէր բարեկամը իր նամակը վերջացնելով։

Հազիւ թէ ընթերցումը աւարտած՝ գրասենեակին դուռը բացուեցաւ և Լեւոն Կոկիկեան երեւցաւ սեմին վրայ։

— Օ՛, հրամմեցէ՛ք, բարով եկաք, գոչեց Ղուկաս էֆէնտի ոտքի ելլելով։

Եւ իր թիկնաթոռին քով դրուած քանափին վրայ հրամցուց։

— Մայրս ձեր տիկնոջ իմացուց մեր դիտաւորութիւնը օրիորդ Ռոզիկի մասին, ոկսաւ երիտասարդը, չփոթած ու ամչկոտ կերպարանքով մը։

— Այո՛, այո՛, պատասխանեց Ղուկաս էֆէնտի ակնոյժով, չիտակը ասիկա մեր ալ փափաքն էր առջի օրէն։

— Շատ չնորհակալ եմ, Ղուկաս էֆէնտի, հետեւաբար չորեքշաբթի օր, եթէ կը հաճիք, մօրս հետ պիտի գանք ու խօսքկապը ընենք։

— Հրամմեցէ՛ք, և վստահ եղէք որ դուռը երեսնուդ չպիտի գոցենք, ըսաւ Ղուկաս էֆէնտի խնդալով։

— Միայն թէ, կիկլաց երիտասարդը արդեօք լաւ չըլլա՞ր որ ապագայ դժուարութիւններու տեղի չի տալու համար, այժմէն կարգադրենք ամէն խնդիր...

Ղուկաս էֆէնտի տեսնելով երիտասարդին վարանումները և միանգամայն, իբրեւ գործի մարդ, ուզելով արագօրէն կարգադրել ամէն բան, ըսաւ.

— Կը հասկնամ ձեր միտքը, խնդիրը աղջկանս օժիտին վրայ է. լաւ, այդ ալ մենք մեր մէջը կը կարգադրենք և կարծեմ որ այս մասին դժուարութեան չենք հանդիպիր։ Նախ ըսեմ որ, ըստ իս, աղջկանս մեծագոյն օժիտը իր պարկեշտութիւնը, ընտանեկան պատիւը և բարոյականն է... հիմա առանկ բաներու չատ կարեւորութիւն չեն տար թէև, սակայն ինծի համար ատկէ թանկագին ու մեծարժէք օժիտ չի կայ։ Դրամը չուտով կ'երթայ, բայց բարոյականը, պատիւը կը մնայ, Այսուհանդերձ չկարծէք որ այս խօսքերը կ'ըսեմ հասկցնելու համար որ աղջկանս դրամօժիտ տալ չեմ ուզեր... քաւ լիցի, գիտեմ որ ինչ է հօր մը պարտականութիւնները, ասկէ դատ փառք Աստուծոյ, աղքատ չենք, քիչ մը դրամ ալ մեր քովը կը գտնուի... արդէն իմ հարստութիւնս որո՞ւնն է, զաւակներուս... հետս գերեզման տանելու չեմ։

(ԵԱՐՈՒԱՆԱԿԵԼԻ)

ԱՅԳԻՈՒՈՂ ԴՈՎՍՅՈ

ԴՈՎՅԱՍՈ

Լուսով ժպտի
Ամենայն դրախտ ի դուռ դրախտի
Ամենայն ինչ, ամենայն ինչ
Ամենայն ինչ ինչ ամենայն
Ամենայն ինչ ինչ ամենայն
Ամենայն ինչ ինչ ամենայն

ՕՐՈԶՏԻ ՊԱՔ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ԷՕՄԷՐ ԷՖ. ԽԱՆ, ՊԱՂՃԷԳԱԲՈՒ, ՊՈԼԻՍ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ԱՄԵՆԷՆ ԱԺԱՆ ԱՊՐԱՆՔ ԾԱԽՈՂ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ Է

ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ՀՈՒ ՄՔԵՐՔ ՄԸ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

Կարճ և երկայն գուլպայ, ֆանէլա, քաչ-քորսէ, սուիթրըս, շապիկներ, այրերու, կիներու և տղոց յատուկ պարատ զգեստներ, պլուզներ, ժիլեթներ և ժիլեթոններ, բէնեռարներ, քորսէներ, թաշկինակներ, ձեռնոցներ, հովանոցներ և անձրեւանոցներ, անուշահոտութիւններ, դանակեղէն, մարօքնէ առարկաներ, ճամբորդութեան և բարիզեան ապրանքներ. առտնին առարկաներ, թոհաֆիլ, ժանեակներ, պրոարի, մետաքսէ կերպասներ, բրդեղէն և բամպակեղէն ապրանքներ, ճերմակեղէն, կարասիներ, մոմլաթ, լինէլեում, ժամացոյց և ոսկերչական ապրանքներ։

Մեծ վաճառում բրդեղէն կտրոճներու, խիստ աժան գիներով։

Օռոզտի Պաք վաճառատունը միակ կեդրոնատեղին է «ՖԻՆԼԷ» կարի մեքենային եւ «ՕՄԷԿԱ» ժամացոյցներուն, որոնց եւ ո՛չ մէկ կերպով կը հաւասարի այդ արժէքը ունեցող ուրիշ ոեւէ ժամացոյց։

բու վրայ և կայան մը ալ՝ ծովեզերքին վրայ, հաւանաբար Այ-Սթէֆանօ։

ՀԱՎԻՏ ՊԻԷ ՊՈՏԻ ՀՐՕՀԱՆԸՆ

Թանին կը հերքէ յունարէն թերթերու սա լուրը թէ Ֆրանսական կառավարութիւնը մերժած ըլլալով օմ. նոր փոխառութեան պարտաթուղթերը ընդունելու Բարիզի սակարանին մէջ, եւրոպական նախարար ճավիտ պէյի դիրքը խախտած է։ Թանին կ'ըսէ թէ յունարէն թերթերը գիտմամբ անկայուն ցոյց կուտան դաշինքին կացութիւնը, մինչդեռ այնպէս չէ։

ԵՊԱՐՔՈՍԻՆ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Եպարքոս Հագգը փաշա, որ այս միջոցիս Բարիզ կը գտնուի, երկար տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ եւրոպական նախարար Պ. Բոյրրիի հետ. յետոյ Լոնտոն պիտի երթայ՝ Անգլիոյ պետական մարդոց հետ տեսակցելու համար։ Հագգը փաշա տասը օրէն մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։ Հաւանաբար Լոնտոնէն Պերլին երթայ եպարքոսը, ուր Վիլհէլմ կայսեր կողմէ ունկնդրութեան պիտի ընդունուի, ինչպէս ծանուցուեցաւ սակէ առաջ։

*** Հագգը փաշա հեռագիր մը ուղղելով Սուլթանին, Բամազանի առթիւ շնորհաւորութիւններ յայտնած և իմացուցած է թէ տասը օրէն Պոլիս պիտի դառնայ։

ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼՊԱՆԻԱՅԻ ՄՂԶ

Ալպանիայէն հասած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ զինաթափութիւնը առաջ կը տարուի Օխրիի, Բէնտէի և Բէքլիմի մէջ։ Գայրաքտար Խալիս, Լիքա Տէսթան, Սիւլէյման և Պայրամ զղվու

ՓՈՔՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԲԱԺԻՆ

ՁԱՐԱԿԱՄՆԵՐԸ ՊԱՐՏՈՒԱԾ
Ն Ա Մ
ԾԽԵՑԷՔ ՄԻԱՅՆ ՍՈՒԼԹԱՆԻԷ ԹՈՒՔՈՎ

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՐԻՒՐԻՆ 20—25
Ա.ԴՈՒԼԽԷՆ, ՀԱՆՔԱՄՈՒԽԻՆ, ՔՕՔԷՆ, ԱՆԹՐԱՍԻԹԻՆ, ԵՒ ՎԱԴԱԼԻԲՆԵՐՈՒ ՖՐԱՆՍՈՒԱ ՏԸ ՁԱՌԱ
ՍԷՆ-ԲԻՒԼԻ ԽԱՆ, ՂԱԼԱԹԻԱ Կ. ՊՈԼԻՍ

ՎԻՔԹՈՐ ՊԻՒՐԿԷՆԻԻ
ԿՕՇԻԿԻ Վ.Ս.ՃԱՌԱՏԱՆՑ ՄԷՋ
Բերա, մ.ծ փողոց, թիւ 386,
Ղալաթիա, Քարաքեոյ, թիւ 17

ՇՈՒՏԵՆԱԼԱՑԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՄԱՆԱՆ ԱՌ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն ԲԱՓԷ ՕՐԸՆ

ՊՕՂՈՍ ԳԱԼԹԱՔՃԵԱՆ
ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԴԵՂՈՐԻՑ
Աքթէրիէ ապրանքներու
Պոլիս, Էսկի-Զապրիկ, Թիւ 56

Կ. ՍԲՐՈՅՀԱՄԵԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԵՐՁԱԿ
Կիներու եւ այրերու համար
Բերա, Պօն-Մարշէ դէմ։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

ՁԱՎՈՒՇ ՕՂԼԸՒ
Ծիկառի Թուղթը
ԾԻԱԼԻՈՅԻ ՄԱՔՍԱՏԱՆ ԿԻՑ
Թիւ 14

ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՏԵՀԱՌԻԹՆԵՐ
ՄԱՅԷՐ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆՑ ՄԷՋ
ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ

ՄԵԾ ԺԱՄԱՆՈՒՄ
ՆՈՐԱՁԵՒ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ
ՆՁԱԿԱՆ ԱՌԻԹՈՒՐ
ԲՈԼՈՐ ՃԻՒՂԵՐՈՒՆ ՄԷՋ
ԹԻՐԻՆԿ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ԸՆՏԻՐ ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ
Առաջիկայ դպրոցական չրջանին համար ամէն տեսակ ընտիր դասագիրքերու մթերք մը պատրաստուելի է աղգ. վարժարանները։ Համար։ Դիմել Դաւթեան Գրականաբեան, Սեթեան խան, Մօլա Թաղի։

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ ԲԱՌԱԳԻՐՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ի ՓԱՆԱԼԻԹ
Վաւերացում խնդրուած Է Կրթական Նախարարութենէն

Վիեննական Միխիթարեան Միաբանութեան Նորընծիր Վարչութիւնը որոշած է ... Պոլսոյ Վարժարանին նոր դարկ ... եւ ժամանակիս նորագոյն պահանջներուն՝ գոնացում տալ։ Ուստի վարժարանիս Տնօրէնութիւնը Միաբանութեան այս ... համեմատ՝ իր մասնաւոր կէտ պաակի պէտի ընէ նաեւ՝ լեզուները, եւ ի մասնաւորի Հայերէն եւ Տաճկերէն զուտաց զարգացումը։ Երկրորդ՝ մաթեմատիկական բարձրագոյն գիտութեանց նոր մշակում մը պէտի տայ։ Երրորդ՝ իւր բոլոր մասերուն պէտի դարձնէ դպրոցական ներքին եւ արտաքին բարեկարգութեան, հսկելով աչքերուն վրայ հայրական սիրով խնամ խստութեամբ եւ անդադարութեամբ։

Վարժարանս ունի արդի երկրորդական վարժարաններու (école secondaire moderne Realschule) ծրագիրը, միջավայրիս պիտոյիցը յարմարուած. եւ կ'ուսանի դոյն։

Ա. ԼԵԶՈՒՆԵՐ.— Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, Գերմաներէն, Անգլերէն Արաբերէն, և Պարսկերէն (վերջին երեքը սոփիպղական են միայն երկու բաժնագոյն դասարանաց համար)։

Լեզուաց ուսումը դիւրացնելու համար, մեծ բաժին մը տրուած է թարգմանութեանց ճիւղին եւ ի մասնաւորի Տաճկերէն, Գերմաներէնի եւ Հայերէն գրաբարի թարգմանութեանց։

Բ. ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՔ.— 1) Մաթեմատիկականք.— Պարզէն մինչեւ բարձրագոյն թուաբանութիւն, գրաչիւ, երկրաչափութիւն (մինչեւ նկարագրականը. — descriptive) եւ երեքանկիւնաչափութիւն։

2) Բնական գիտութիւնք.— Բնական գիտելիք (հանրաս մարդախօսութեամբ) կենդանաբանութիւն, բուսաբանութիւն, հանքաբանութիւն, երկրախօսութիւն, քիմիագրութիւն եւ տարերք առողջաբաշխութեան, տեղագրութիւն (topographie)։

3) Առեւտրականք — Հաշուակալութիւն, առեւտրական աշխարհագրութիւն, թղթակցութիւն (Տաճկերէն, Գաղղիերէն եւ Գերմաներէն) եւ արուեստախօսութիւն (technologie), առեւտ. իրաւունք։

4) Պատմականք.— Ա. Տօնական եւ Ընդհանուր Պատմութիւն (տին, մէջին եւ նոր դարու)։

Բ. Պատմութիւն տոմային դպրութեան եւ օտար ազգաց մատենագրութեանց։

Գ. ԴԵՂԱՐՈՒԵՍՏՔ.— 1) Ուրուագրութիւն գծականով հանդերձ (dessin linéaire)։

2) Երաժշտութիւն.— Դաշնակ եւ քնար (ոչ սոփպղական)։

Դասերը Գաղղիերէն եւ Գերմաներէն լեզուաւ կ'աւանդուին, իսկ Հայերէն եւ Տաճկերէնն իրենց չատուկ լեզուներովը։

Վարժարանիս մէջ կը դասախօսեն իրը 22 ներքին եւ արտաքին ուսուցիչներ։

Վարժարանս կը բացուի 1910 Մեպտեմբեր 114ին։

Նորաձեւ աչակերտաց ընդունելութեան համար՝ կարելի է խօսիլ ամէն օր մինչեւ կէսօր։

Հ. ՎԱՐԴԱՆ Վ. ՄԵԼՔԱՍԵԴԵԿԵԱՆ
Վարիչ Վիեննական Միխիթարեան Վարժարանին
10—16

ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԱԳԱՆԱՆՑ
ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԵԿԵԱՑ
Նշան Թաշ, Հարպիէ ճաssէսի, 12 եւ 14
ԵՕԹՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ
Վարժարանիս վերամուտ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Սեպտեմբեր 1ին։ Տնօրէնը վարժարանը կը գրանուի ամէն բ. դ. է ուր. կէս օրէ առաջ, աչակերտաց արձանագրութիւնը կատարելու համար։

Մանչ աչակերտներ կ'ընդունուին մինչեւ 10 տարեկան.

Հեռաւոր տեղերէ վարժարան յաճախող աչակերտաց երթեւեկութիւնը դիւրացնելու համար, վարժարանիս կողմէ կառք մը տրամադրելի է մասնաւոր վճարմամբ։ Գաւառացի ծնողք թղթակցութեամբ կամ ներկայացուցչի միջոցաւ կրնան բանակցիլ։

Հիմն. Տնօրէն Գ. Նիկողոսեան
3—5

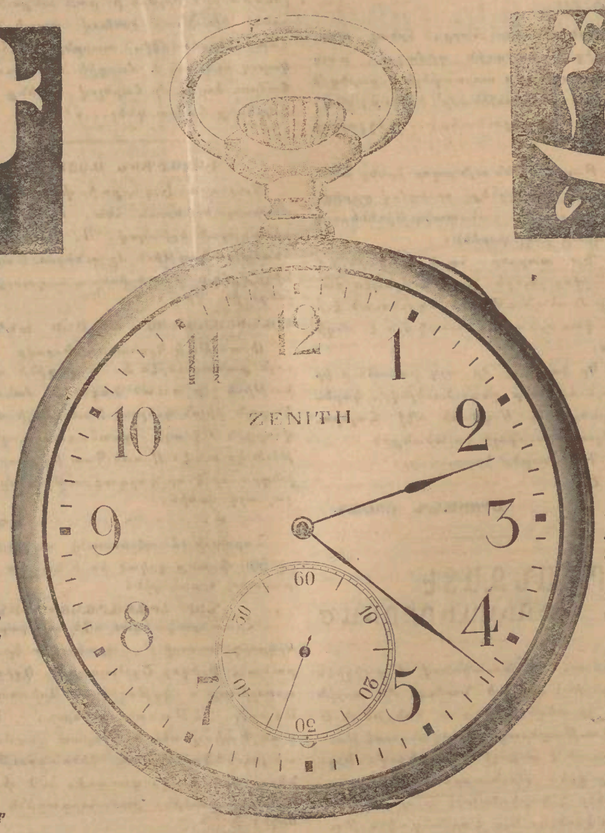

ՁԵՆԻԹ

ծիեզերապէս հանչցուած իբր լաւագոյն ժամացոյցը եւ պաշտօնապէս ընդունուած հետեւեալ վարչութիւններէն։

Անատոլուի օսմանեան երկաթուղիներու ընկերութիւն
Շիրքէթը Խայրիյէ
Օսմանեան ոստիկան զօրաց վարչութիւն
Իտալիոյ պետական երկաթուղիները
Ռուսական երկաթուղիները
Յունական երկաթուղիները

ՄԵԾ ՄՐՑԱՆԱԿ ԲԱՐԻԶԻ 1900Ի ՅՈՒՅՑԱՀԱՆԴԷՍԷՆ
ԱՐՏԱՔՈՑ ՄՐՑՄԱՆ, ԱՆԴԱՄ ԺԻՒՐԻ, ՄԻԼԱՆԻ 1906Ի ՅՈՒՅՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Նէօշաթէլի (Զուիցերիա) դիւարանին 1909ի պետական մրցման մէջ ճշդութեան այնպիսի աստիճանի մը հասած է, որուն և ոչ մէկ ժամացոյց հասած էր մինչեւ այն տեղն։

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՆԻՔԵԼ, ԵՒ ԱՄԷՆ ՄԵՆՈՒԹԵԱՄԲ

կը ծախուի հետեւեալ վաճառատուները՝

Գ. ՍԱՐԳԻՍՕՅՆ ԵՒ ԸՆԿ. Ճեալալ պէյ խան
Ժ. ԲԱԼՈՒՐՋ Բերա եւ Պաղչէ-Գաբու
ԵՓԻԵՄԵԱՆ Մեծ-Շուկայ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—Զենիթ ժամացոյցներու գործարանն արդէն 40 տարիէ ի վեր հանրածանօթ է Թուրքիոյ մէջ իր Սարգիսօն ժամացոյցներով, որոնցմէ, իրենց առաջնակարգ յատկութեանց չնորհիւ, մօտաւորապէս 1 միլիոն ծախսուած են ցարդ Թուրքիոյ տէն կողմերը, մանաւորաբար բանակին մէջ, առանց երբեք ամենափոքր գանգատ մը տեղի տուաւ։

50—17

ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ ԶԵՆԻԹ ԺԱՄԱՑՈՅՑԻ ՀԵՏ ՊԱՀԱՆՋԵԼ ՏԱՄՆԸՀԻՆԴ ՏԱՐՈՒԱՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ՝ ԸՍՏ ՕՐԻՆԻ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԱԾ ՎԱՃԱՌՈՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

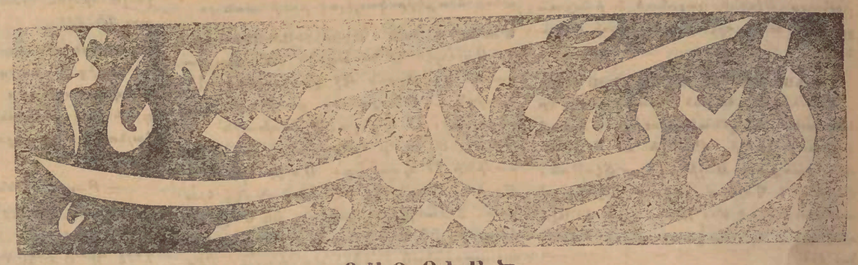

ՔԱՂՈՒԱԾ
ՆԷՕՇԱԹԷԼԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ ՈՐՈՇՄԱՆԱԳՐԷՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՆԷՕՇԱԹԷԼԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՆԱՀԱՆԳԻՆ

Նկատողութեան առնելով 1905 Մայիս 23ի կանոնագիրը, որ կը վերաբերի նահանգային առաջնագիտական դիւարանին մէջ քրօնօմէթրներու և բանիւրներու քննութեան, ինչպէս նաև տարեկան մրցման մէջ լաւագոյն հանդիսացող քրօնօմէթրներու և բանիւրներու յատկացուած մրցանակներու բաշխման.

Նկատողութեան առնելով նաև նահանգային դիւարանի տնօրէնին տեղեկագիրը, որու կցուած են 1908 տարուոյ մէջ քննութեան ենթարկուած քրօնօմէթրներու գնացքին ցուցակները և վիճակացոյցները։

Լսելով նաև ճարտարարուեստի և երկրագործութեան բաժնի տնօրէնին բացատրութիւնները,

ԿԸ ՎՃՌԻ

Կանոնագրին սահմանած մրցանակները սա կերպով բաժնել 1908ի չրջանին համար.

Ա. Դարձաբանաstիներու յատկացուած մրցանակներ գրպանի եւ նաւու լաւագոյն վեց chronomètrներու համար սեռի մրցանակ։

Ա. ԿԱՐԳ	Թիւ դասակարգութեան
Առ Պ. Պ. Ժ. Ֆաւրը-Ժաքօ և Ընկ. Դարձարան Զենիթ ժամացոյցներու, ի Լօքլ	22,8
Բ. Պիւհրէ, ի Լօքլ	22,5
Բ. Տիթիչայմ, Շօտ Ֆոն	22,1
Բ. Տ. Նարաէն, ի Լօնտիրա	19,2
Դարձարան Լանժինի, ի Սէնթ-Իմիէ	14,2

Ի դիմաց Պետական Խորհրդոյ
Դիւանադպիր՝ ԲԷՐԲԷՆ Նախագահ ՏՈՔԹ. ԲԷԹԹԱՎԷԼ

ԼԱՕ ՔԱՐ

Էնտ ենէնէրալ ինշրրանս քոմբրոլյշրն լիմիթըտ
պնգլիական ապահովագրական ընկ.
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին. 4 Սէն Բոլս Զրչեարs Լրնտրն

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոսկի	350,000
Պահեստի դրամ	» »	122,781
Տարեկան հասոյթ	» »	367,876

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ
օսմանեան կայսերական պանկա
Կալաթա-Պոլիս

Ընկերութիւնը Թուրքիոյ մէջ ապահովագրական ո՛և է սէնթիքայի յարած չըլլալով, բացառիկ դիրքի մէջ է և կրնայ ամէն վաստակ ապահովագրել. հեռաւոր չէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու վրայ հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնները զանազան սէնթիքաներու դիմաց ԶԳԱՎԱՇԵՍ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ կ'ապահովագրէ։ Վնասներու վճարումը տեղի կունենայ ՏԵՂԻՈՅՆ ՎՐԱՑ ամենամեծ առատաձեռնութեամբ և արագութեամբ։

ՋՕՐՁ ՉԻՋՆԸԼ ԷՆՏ ՍԸՆՍ ՔՕ. ԼՄԹՏ.
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԸՆԴՀ. ՖՆՕՐԷՆԷ
ԿԱԼԱԹԱ ԱՅՏԱԼԷՔ ԽԱՆ ԹԻՒ 12-16 Կ.ՊՈԼԻՍ

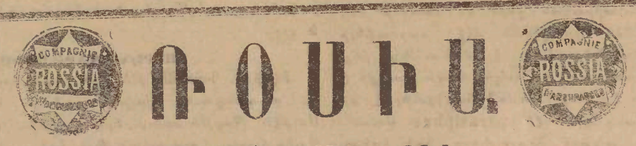

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳ. ԸՆԿ.

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Բեդերսպուրկ, իր մասնաւոր տեսչին մէջ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, համբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու չոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու ցուցափեղկի ապակիներու խորտակուելուն դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխ, ամբողջապէս վճարուած	10,666,666 Ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	187,322,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	581,115,000 »
1908 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	83,232,000 »

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Ազարեան Խան Վոյվոտա, Գալաթիա։

Գալաթոյ գործակալութեան, Տիլսիզզատէ խան, Աչքը Էֆէնտի ճառատէսի, Թիւ 26

Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ 72

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ ԱՅՅԵԼԵՅԻՔ ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ

ԴԵՐՁԱԿԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

Ի. ԼԻՊՕՐ

Քանէ Բուայեալի վրան, Բերա մեծ փողոց, 245, երկրորդ յարկ, թիւ 5
ՄԱՍՆԱԳԻՏ ԿԻՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՅՐԵՐՈՒ ՕԱՏՈՒԿ

Զգեստներու, չրջազգեստներու և վերարկուներու Հիանալի ու ճաշակաւոր առուզարդիր Բարիզեան առաջնակարգ ձեւերի մը կողմէ

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ՀԻԻՍՈՒԱԾԵՂԵՆՆԵՐ

Այրերու ճիւղ՝ գործաթիրոջ հսկողութեան տակ. կիներու ճիւղ՝ Բարիզցի մասնագէտի մը տնօրէնութեան տակ

ԶԱՓԱՀՈՐ ԳԻՆԵՐ

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԵՒ ԱՆԶԱՏ ՄՐԱՀԵՆԵՐ ԿԻՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԱՅՐԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Մեր մօտելը նայեցէք, այն առեն պիտի համոզուիք։

6—20

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԶԱՄԱՆՆԵՐԸ

Գոլսոյ համար Բօսթ Լօքալ տրէն.	108 գր.
» » » վերամ.	60 »
Գաւառներու համար տրէն.	108 »
» » վերամեալ	60 »
Արտասահմանի հար. տարեկան	35 ֆր.
» » վերամեալ	20 »

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. հասցէի փոփոխման համար 2 դրչ.։ բաժանորդները անպայման կանխիկ, ծանուցումներն առանձին կը տակարկուին. դրամ դրկելու ամենադիւրին եւ ոսկան միջոցը Մանատոյթն է։

Աշխատակ ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ